

Cadrul juridic de functionare al cabinetului de Medicina Familiei

Cea mai cunoscuta forma de furnizare a asistentei medicale primare in Europa este Medicina Generala sau Medicina de Familie. Asistenta medicala primara ofera servicii de baza, esentiale, in cadrul sistemului de ingrijiri pentru sanatate. Ca si intreg sistemul sanitatar, asistenta medicala primara se afla intr-o reforma continua, sanatatea fiind permanent confruntata cu marile probleme ale schimbarilor politice si socio-economice si cu aparitia de noi riscuri privind sanatatea populatiei.

Conform WONCA Dictionary of General/ Family Practice - 2003, "medicul de familie este medicul pregatit in specialitatea Medicina de Familie, care acorda ingrijiri personale, comprehensive si continue pentru fiecare pacient, fara deosebire de varsta, sex sau boala, in contextul familial si cultural, respectand intotdeauna autonomia pacientului".

Pentru prima data, asistenta medicala primara este reglementata distinct printr-un act normativ, respectiv in Titlul III - "Asistenta medicala primara"- din cadrul Legii nr. 95/2006 privind reforma in domeniul Sanatatii. Potrivit prevederilor art.59 alin.2 din lege, termenul de asistenta medicala primara desemneaza furnizarea ingrijirilor de sanatate cuprinzatoare, de prim-contact, indiferent de natura problemei de sanatate, in contextul unei relatii continue cu pacientii, in prezenta bolii sau in absenta acesteia. Medicul de familie este definit de lege ca fiind furnizorul de ingrijiri de sanatate care coordoneaza si integreaza serviciile medicale furnizate pacientilor de catre el insusi sau de catre alti furnizori de servicii de sanatate.

Activitatile medicale se pot desfasura la sediul cabinetului de medicina de familie, la domiciliul pacientilor, in centrele de permanenta, in alte locatii special amenajate si autorizate sau la locul solicitarii, in cazul interventiilor de prima necesitate in urgentele medico-chirurgicale ori in caz de risc epidemiologic (art. 73 din Legea nr.95/2006).

Centrele de permanenta sunt unitati sanitare fara personalitate juridica care functioneaza in afara programului normal de lucru al cabinetelor medicale individuale, deservite de medici de familie si care asigura continuitatea asistentei medicale primare. Aceste centre se organizeaza in zone izolate sau greu accesibile ori in localitati din mediul urban sau rural in care directiile de sanatate publica considera ca este necesara asigurarea continuitatii asistentei medicale primare. Baza legala pentru constituirea

acestor centre este reprezentata de Legea nr. 263/2004 privind asigurarea continuitatii asistentei medicale primare prin centrele de permanenta.

Asistenta medicala primara se desfasoara in cabinete de medicina de familie care se infiinteaza in conditiile Ordonantei Guvernului nr. 124/1998 privind organizarea si functionarea cabinetelor medicale, completata si modificata de Legea 629/2001. Cabinetele medicale pot functiona intr-una dintre urmatoarele forme: cabinet medical individual, cabinete medicale grupate, cabinete medicale asociate si societate civila medicala.

In cabinetul medical individual isi desfasoara activitatea medicul titular, care poate avea medici colaboratori ori salariati si alte categorii de personal.

Cabinetele medicale individuale se pot grupa formand cabinete medicale grupate, in scopul de a-si crea facilitati economice comune, pastrandu-si insa individualitatea in relatiile cu tertii.

Cabinetele individuale se pot asocia, formand cabinete medicale asociate, in scopul exercitarii in comun a activitatii si al asigurarii accesului permanent al pacientilor la servicii medicale. Medicii titulari ai unor cabinete asociate isi pastreaza drepturile si obligatiile individuale prevazute de lege.

Societatea civila medicala este constituta din doi sau mai multi medici asociati si poate avea ca salariati sau colaboratori medici sau orice alta categorie de personal.

Cabinetele medicale cu personalitate juridica se pot infiinta si ca societati comerciale, in temeiul Legii nr.31/1990 privind societatile comerciale, insa cu respectarea cerintelor impuse de art.14 din Ordonanta Guvernului nr.124/ 1998, respectiv: societatea comerciala sa aiba obiect de activitate unic, constand in furnizarea de servicii medicale; administratorul societatii comerciale sau cel putin o treime din numarul membrilor consiliului de administratie sa fie medici; societatea comerciala sa fie inregistrata in Registrul unic al cabinetelor medicale.

Potrivit prevederilor art.5 alin.2 din Ordonanta Guvernului nr.124/ 1998, actul de infiintare a cabinetului medical este certificatul de inregistrare in Registrul unic al cabinetelor medicale, care se intocmeste si se pastreaza de Directia de Sanatate Publica Judeteana.

Legea nr.95/2006 introduce la art.60 notiuni noi in domeniul asistentei medicale primare, cum ar fi: grupul de practica (asocierea formală a doi sau mai multi medici de familie titulari de cabinete medicale, in vederea furnizarii de servicii si/sau a utilizarii in comun a unor resurse), patrimoniul de afectatiune profesionala (totalitatea bunurilor, drepturilor si obligatiilor medicului afectate scopului exercitarii profesiei sale, constituit ca o fractiune distincta de patrimoniul medicului, separata de gajul general al creditorilor acestuia) si praxisul de medicina de familie (care reuneste patrimoniul de afectatiune profesionala, infrastructura cabinetului, aflata in proprietatea sau in folosinta medicului si clientela).

Singura referire pe care noua lege o face la preluarea activitatii unui praxis este cuprinsa in art.69 alin.2, potrivit caruia preluarea activitatii unui praxis existent de catre un alt medic de familie, in conditiile incetarii activitatii medicului titular, se face prin vanzarea patrimoniului de afectatiune profesionala. Problema preluarii praxisului este una dintre cele mai spinoase pentru medicii de familie, existand in practica diverse situatii cu privire, pe de o parte, la medicul care isi inceteaza activitatea in cabinet (pensionare, deces etc.), iar pe de alta parte, la titlul cu care medicul respectiv detine infrastructura cabinetului (proprieta, chirie, comodat), insa nu putem face speculatii cu privire la modalitatea corecta de solutionare a acestor chestiuni, deoarece criteriile si metodologia

de preluare a praxisului urmeaza a fi reglementate ulterior, prin norme aprobate prin ordin al Ministrului Sanatatii Publice.

Un alt aspect mult contestat de medicii de familie este acela reglementat de art.70 din Legea nr. 95/2006, potrivit caruia un medic de familie poate fi titularul unui singur cabinet, avand insa dreptul de a infiinta puncte de lucru. Avand in vedere faptul ca metodologia si criteriile de infiintare a acestor puncte de lucru vor fi precizate in normele la care am facut referire anterior, urmeaza ca dupa aparitia acestora sa ne pronuntam cu privire la pertinenta masuri luate prin lege de restrangere a dreptului medicului de familie la a fi titular al unui singur cabinet medical.

Potrivit prevederilor art.74 din Legea nr. 95/ 2006, cabinetul de medicina de familie poate oferi servicii medicale esentiale, servicii medicale extinse si servicii medicale aditionale. Serviciile medicale esentiale sunt acele servicii care sunt oferte de catre toti medicii de familie in cadrul consultatiei medicale, respectiv: interventii de prima necesitate in urgentele medico-chirurgicale, asistenta curenta a solicitarilor acute, monitorizarea bolilor cronice si servicii medicale preventive (imunizari, monitorizarea evolutiei sarcinii etc.). Serviciile medicale extinse sunt acele servicii care pot fi furnizate la nivelul asistentei medicale primare in mod optional, precum: servicii speciale de consiliere, planificare familiala, unele proceduri de mica chirurgie ingrijiri la domiciliu. Serviciile medicale aditionale reprezinta manopere si tehnici insusite de medicii practicieni, certifi-cate prin atestate de studii complementare si/ sau care necesita dotari speciale.

Medicul de familie, in calitate de furnizor de servicii medicale, in temeiul prevederilor Ordonantei de Urgenta a Guvernului nr.150/2002 privind organizarea sistemului de asigurari sociale de sanatate, incheie cu Casa Judeteana de Asigurari de Sanatate un contract de furnizare de servicii medicale, care respecta prevederile Contractului cadru ce se incheie anual cu privire la conditiile accordarii asistentei medicale in cadrul sistemului de asigurari sociale de sanatate. In prezent, medicii de familie isi desfasoara activitatea in temeiul prevederilor Contractului cadru din anul 2005 aprobat prin Hotararea Guvernului nr. 52/2005, a carui aplicare a fost prelungita prin Hotararea Guvernului nr.374/2006, si a Normelor metodologice de aplicare a Contractului cadru privind conditiile accordarii asistentei medicale in cadrul sistemului de asigurari sociale de sanatate aprobat prin Ordinul Ministrului Sanatatii nr.56/ 2005.

In conformitate cu prevederile art.13 din Contractul cadru pe anul 2005, pot intra in relatii contractuale cu Casa Judeteana de Asigurari de Sanatate numai furnizorii de servicii medicale care sunt autorizati si acreditati potrivit dispozitiilor legale in vigoare (Ordinul nr. 349/2005 pentru aprobararea normelor din 2005 privind structura functionala a cabinetelor medicale in vederea autorizarrii sanitare si Ordinul nr.544/2004 pentru aprobararea normelor metodologice din 2004 de evaluare pentru acreditarea cabinetelor medicale).

Necesarul de medici de familie si numarul minim de asigurati de pe listele medicilor de familie pentru care se incheie contractul de furnizare de servicii medicale din asistenta medicala primara intre furnizori si casele de asigurari de sanatate se stabileste pe localitati, de catre o comisie paritara formata din reprezentanti ai caselor de asigurari de sanatate si ai directiilor de sanatate publica. Medicul de familie incheie contract cu o singura casa de asigurari de sanatate, respectiv cu cea in a carui raza administrativ teritoriala isi are sediul cabinetul medical. Casele de asigurari de sanatate cu care furnizorii de servicii medicale in asistenta medicala primara au incheiat contracte de furnizare de servicii medicale deconteaza contravaloarea serviciilor acordate asiguratilor inscrisi, indiferent de casa de asigurari de sanatate la care este luat in evidenta

asiguratul. Modalitatile de plata in asistenta medicala primara sunt plata "per capita", prin tarif pe persoana asigurata, conform listei proprii de asigurati, si plata prin tarif pe serviciu medical, pentru unele servicii medicale prevazute in pachetul de servicii de baza, servicii medicale prevazute in pachetul minimal de servicii medicale si in pachetul de servicii medicale pentru persoanele care se asigura facultativ.

Importanta medicului de familie in cadrul sistemului de sanatate este deosebita, dat fiind faptul ca impactul serviciilor din asistenta medicala primara asupra populatiei este extins, in special sub aspectul laturii preventive, si pentru ca, din punct de vedere economic, cazurile rezolvate la acest nivel costa mult mai putin decat internarile in unitatile spitalicesti, medicul de familie avand un rol de "filtru" pentru accesul populatiei spre nivelele superioare ale sistemului sanitar. Aceasta este ratiunea pentru care legiuitorul roman a incercat si incearca in continuare, prin actele normative adoptate, sa asigure medicului de familie un cadrul legislativ coerent, adaptat cerintelor actuale din societatea romaneasca, care sa ii permita acestuia desfasurarea activitatii in conditii optime, calitatea serviciilor medicale reflectandu-se in calitatea vietii populatiei.